Prof. Leonte Violeta
Prof. Lupu Adelina
Prof. Manea Cristina
Prof. Palcău Daniela
Prof. Toader Ionelia
Prof. Potîrniche Ramona
Prof. Voicu Cristina

Socializarea preșcolarului prin joc

Ghid metodic

BUZĂU

2025

Prof. Leonte Violeta
Prof. Lupu Adelina
Prof. Manea Cristina
Prof. Palcău Daniela
Prof. Toader Ionelia
Prof. Potîrniche Ramona
Prof. Voicu Cristina

Socializarea preșcolarului prin joc

Ghid metodic

BUZĂU
2025

INTRODUCERE

Perioada preșcolară reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea socială a copilului. Jocul este activitatea fundamentală a acestei vârste și un mijloc eficient prin care copilul își formează și dezvoltă relații interpersonale, deprinderi sociale și capacitatea de a coopera. Prin joc, preșcolarul învață să împărtășească, să respecte reguli și să comunice eficient.

În grădiniță, jocurile contribuie la integrarea copilului în colectiv, la formarea sentimentului de apartenență la grup și la deprinderea unor comportamente sociale adecvate. Copiii își construiesc identitatea socială și învață să-și controleze impulsurile, să manifeste empatie și să-și asume roluri.

Tipurile de joc relevante pentru socializare sunt:

* **Jocul de rol** – permite copiilor să experimenteze diferite situații sociale (ex. familie, magazin, spital), învățând reguli și comportamente sociale adecvate.
* **Jocul de construcție** – dezvoltă colaborarea, negocierea și rezolvarea problemelor împreună cu ceilalți.
* **Jocul liber și creativ** – favorizează exprimarea personalității și formarea relațiilor afective.

Beneficiile jocului pentru socializare:

* Îmbunătățește comunicarea și limbajul social;
* Dezvoltă cooperarea, capacitatea de a împărți și a aștepta rândul;
* Învață să gestioneze conflictele și să caute soluții;
* Sprijină reglarea emoțională și autocontrolul;
* Contribuie la învățarea regulilor sociale și a valorilor.

Educatoarea are un rol esențial în crearea unui mediu propice pentru joc. Ea poate propune jocuri variate, poate observa și ghida interacțiunile, oferind modele pozitive de comportament. Prin intermediul jocului, cadrul didactic poate identifica dificultăți de socializare și poate sprijini copiii care întâmpină provocări în relațiile sociale.

Jocul este esențial în procesul de socializare al preșcolarilor, fiind un instrument natural și plăcut de învățare și relaționare. Prin intermediul activităților ludice, copiii își construiesc relații sociale sănătoase, învață să coopereze și să respecte regulile grupului. Este responsabilitatea cadrului didactic să valorifice potențialul educativ al jocului și să creeze un mediu sigur și stimulativ pentru dezvoltarea socială armonioasă a fiecărui copil.

Jocul este activitatea fundamentală a preșcolarului și joacă un rol crucial în procesul de socializare. Prin joc, copiii învață și exersează abilități sociale esențiale, dezvoltându-și capacitatea de a interacționa cu ceilalți și de a se integra în grup.

Cum influențează jocul socializarea preșcolarului:

- Dezvoltarea abilităților de comunicare: Prin joc, copiii învață să-și exprime ideile, dorințele și emoțiile, dar și să asculte și să înțeleagă pe ceilalți. Fie că este vorba de negocierea rolurilor într-un joc de-a "familia" sau de împărtășirea jucăriilor, comunicarea verbală și non-verbală este constant stimulată.
- Învățarea regulilor și a normelor sociale: Jocurile, chiar și cele libere, implică adesea reguli implicite sau explicite. Copiii învață să respecte aceste reguli, să își aștepte rândul, să împartă și să colaboreze, dezvoltând astfel simțul echității și al disciplinei sociale.
- Rezolvarea conflictelor: Interacțiunile din timpul jocului inevitabil duc la mici conflicte (cine ia jucăria, ce rol primește fiecare). Prin aceste experiențe, copiii învață să negocieze, să găsească soluții de compromis și să gestioneze frustrările, abilități vitale pentru relațiile interpersonale.
- Dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale: Jocurile de rol, de exemplu, îi ajută pe copii să se pună în pielea altor personaje, să înțeleagă perspective diferite și să-și gestioneze propriile emoții, dar și să le recunoască pe ale celorlalți. Această capacitate este fundamentală pentru dezvoltarea empatiei.
- Construirea relațiilor și a prieteniilor: Jocul creează un context natural pentru interacțiune, permițând copiilor să-și facă prieteni, să dezvolte legături și să experimenteze sentimentul de apartenență la un grup.
- Afirmarea identității și încrederii în sine: Într-un mediu de joc sigur și permisiv, copiii au ocazia să experimenteze roluri diverse, să-și testeze limitele, să-și exprime creativitatea și să primească feedback de la ceilalți, contribuind la dezvoltarea unei imagini pozitive despre sine și la creșterea încrederii.
- Ruperea dependenței față de părinți: Prin integrarea în grupuri de joc, la grădiniță sau în parc, copiii încep să se desprindă treptat de dependența față de părinți, afirmându-și autonomia și capacitățile de autoservire și de interacțiune independentă.

Strategii pentru stimularea socializării prin joc:

Educatorii și părinții pot facilita socializarea prin joc prin:

- Încurajarea jocului liber, nestructurat: Acesta oferă copiilor libertatea de a-și crea propriile scenarii, de a negocia roluri și de a rezolva probleme în mod spontan.
- Organizarea jocurilor de rol: Acestea simulează situații din viața reală (de-a doctorul, de-a magazinul, de-a familia), ajutând copiii să înțeleagă și să exerseze comportamente sociale adecvate.
- Jocuri care implică cooperare și lucrul în echipă: Jocurile de construcție în grup, puzzle-urile mari sau jocurile sportive simple încurajează colaborarea pentru atingerea unui scop comun.
- Discuții după joc: A-i întreba pe copii despre ce au simțit, cum au rezolvat conflictele sau ce au învățat din interacțiunile din timpul jocului, îi ajută să conștientizeze și să internalizeze lecțiile sociale.
- Asigurarea unui mediu sigur și stimulant: Un spațiu de joacă bogat în materiale diverse și care permite explorarea și interacțiunea facilitează dezvoltarea socială.

În concluzie, jocul nu este doar o modalitate de distracție pentru preșcolari, ci o formă esențială de "muncă" prin care ei își construiesc fundația pentru viitoarele relații sociale și își dezvoltă abilitățile necesare pentru a deveni adulți responsabili și bine integrați în societate.

Ai vrea să explorăm câteva jocuri specifice care contribuie la dezvoltarea socială a copiilor?

Aspecte suplimentare despre rolul jocului în socializarea preșcolarului

Tipuri de jocuri și impact asupra socializării

- **Jocurile de grup** (ex. „De-a v-ați ascunselea”, „Șotron”, „Telefonul fără fir”) stimulează participarea activă, încurajează interacțiunea și cultivă abilitatea de a respecta reguli comune.
- **Jocurile cu reguli simple** (ex. „Mima”, „Simon spune”) ajută copiii să asimileze structuri sociale, să învețe să aștepte rândul și să urmeze instrucțiuni.
- **Jocurile simbolice** (ex. „De-a doctorul”, „De-a profesorul”) dezvoltă creativitatea, empatia și adaptabilitatea în relațiile sociale.

De ce jocul este cheia socializării la preșcolari?

- Copiii mici exprimă mai ușor gândurile și emoțiile prin joc decât prin limbajul formal.
- Jocul oferă un cadru lipsit de presiune, în care copilul poate experimenta diferite roluri sociale fără teama de eșec.

- Participarea la jocuri colective reduce anxietatea socială și favorizează incluziunea copiilor timizi sau retrași.
- În joc, copiii învață cum să inițieze și să mențină relații de prietenie.

Factori care influențează socializarea prin joc:

- **Caracteristicile personalității** copilului (ex. nivelul de timiditate, încrederea în sine).
- **Mediul educațional** (ex. atmosfera din grupă, tipurile de jocuri propuse).
- **Intervenția cadrului didactic**, care poate ghida interacțiunile, modela comportamente și asigura incluziunea tuturor copiilor.

Exemple practice de activități ludice pentru socializare:

- **Jocul „Cine sunt eu?”** – fiecare copil mimează o insectă/animal, iar ceilalți ghicesc. Ajută la dezvoltarea limbajului și interacțiunii.
- **„Ghicește prietenul”** – un copil descrie colegul, ceilalți ghicesc cine e. Încurajează cunoașterea reciprocă.
- **Construim împreună un castel** – echipe mixte de copii, inclusiv cu CES, colaborează pentru realizarea unui proiect comun.

Jocul nu este doar o distracție, ci un veritabil „laborator” al socializării. În grădiniță, el devine poarta prin care copilul învață să fie parte a unei comunități, să-și înțeleagă emoțiile și să-și formeze o identitate socială. Rolul educatoarei este esențial în alegerea și organizarea jocurilor care să favorizeze incluziunea și dezvoltarea socio-emoțională armonioasă a tuturor copiilor.

Gândește-te la joc ca la un fel de laborator social pentru copii. Aici, ei pot experimenta diverse roluri și comportamente fără consecințe reale, ceea ce le permite să învețe din propriile greșeli și să-și ajusteze acțiunile. Într-un joc de-a „doctorul”, un copil poate fi medicul autoritar, altul pacientul supus, iar altul asistenta empatică. Aceste „simulări” îi ajută să înțeleagă dinamica puterii, a grijii, a subordonării și a colaborării în diferite contexte sociale.

Prin joc, preșcolarii încep să internalizeze concepte precum dreptate, corectitudine, împărțire și respect reciproc. Atunci când doi copii se ceartă pe o jucărie, intervenția unui adult sau chiar a altor copii, care sugerează „împărțiți-o” sau „jucați-vă pe rând”, îi învață despre normele sociale. Această experiență directă este mult mai eficientă decât orice explicație abstractă. Ei învață că un comportament egoist poate duce la excludere din joc, iar cooperarea și generozitatea aduc beneficii pentru toată lumea.

Gestionarea Emoțiilor Complexe

Jocul oferă o supapă sigură pentru explorarea și exprimarea emoțiilor intense. Un copil furios pe părinți poate să se joace de-a un personaj la fel de furios, transferându-și emoțiile într-un cadru controlat. De asemenea, în jocurile de grup, copiii se confruntă cu frustrări, dezamăgiri, bucurii și entuziasm. Prin aceste experiențe, ei învață să-și regleze emoțiile, să aștepte, să negocieze și să gestioneze atât victoriile, cât și „înfrângerile" într-un mod constructiv. Acest lucru este esențial pentru dezvoltarea inteligenței emoționale și a rezilienței sociale.

Influența Tipului de Joc

Nu toate jocurile au același impact asupra socializării.

- Jocurile de construcție în grup (ex: cu blocuri, Lego) stimulează colaborarea și împărțirea resurselor, precum și planificarea în comun.
- Jocurile simbolice/de rol (ex: de-a „casa", „școala", „supereroii") sunt vitale pentru dezvoltarea empatiei, a perspectivei celuilalt și a înțelegerii rolurilor sociale.
- Jocurile cu reguli (chiar și simple, precum „ascunselea" sau „șotronul") sunt fundamentale pentru înțelegerea și respectarea normelor, a fair-play-ului și a acceptării rezultatelor.
- Jocul liber, nesupravegheat (în limite sigure, desigur) este crucial pentru inițiativă, negociere autonomă și rezolvarea conflictelor fără intervenția constantă a adulților.

Rolul Adultului în Sprijinirea Socializării prin Joc

Chiar dacă jocul este o activitate intrinsecă a copilului, rolul adultului (părinte sau educator) este de a crea condițiile optime pentru ca socializarea să se întâmple. Aceasta nu înseamnă să dirijeze constant jocul, ci mai degrabă să:

- Oferă un mediu sigur și stimulativ cu suficiente materiale de joc variate.
- Încurajează participarea la jocuri de grup și interacțiunea cu alți copii.
- Mediază conflictele într-un mod constructiv, ajutând copiii să găsească soluții, nu impunându-le pe ale sale.
- Pune întrebări deschise după joc pentru a-i ajuta pe copii să reflecteze asupra interacțiunilor („Ce v-a plăcut cel mai mult la joc?", „Ce ați fi putut face diferit?").
- Modelarea comportamentelor sociale pozitive – copiii învață mult prin imitație.

Prin urmare, jocul nu este doar o modalitate de a petrece timpul, ci este piatra de temelie pe care se construiesc abilitățile sociale, emoționale și cognitive ale preșcolarului. Este limbajul lor, modul lor de a înțelege lumea și de a se pregăti pentru complexitatea relațiilor umane.

Plecând de la datele inserate pe parcursul celorlalte subpuncte redate mai sus, este suficient de clar că ”originea jocului este socială”, fapt afirmat de Eloknim. (1980, p. 69)

În colectivul din grădiniță, la grupele de preșcolari, observăm că se formează relații sociale, de prietenie, de simpatie etc, toate acestea organizându-se relativ repede. Astfel că, la grupă mică preșcolarul încearcă să stabilească relații sociale, ”cu diferențieri pe orizontală”, spune F. Golu (2009, p. 31), adică se vizează interesul copilului pentru cei din jurul său. Însă, începând cu grupa mare, copilul va începe să realizeze diferențe, adică va stabili relații mai selective.

Jocul este activitatea principală care domină la vârsta preșcolarității, lucru demonstrat prin exemplificarea funcțiilor sale asupra celorlalte activități din viața copilului, luând în considerare durata lui și eficiența, deoarece prin activitatea ludică individul este condus spre ”cele mai importante modificări ale psihicului”, fapt afirmat de către Vasilica Lăcătușu, în articolul său publicat. (în Revista Supplement Annals of the ”Constantin Brâncuși”, Nr. 4/ 2015)

De pildă, este necesar să precizăm că, jocul își manifestă valoarea formativă asupra individului, ea putând fi apreciată mai bine în funcție de ”dezvoltarea vieții sociale în care copilul își desfășoară activitatea”. (*Ibidem,* 2009, p. 31)

La vârsta preșcolarității, jocul constituie principala modalitate prin care copilul socializează. Această activitate pe care el o desfășoară îi oferă o imagine amplă, ”nu doar universul activității, ci și universul extrem de variat al relațiilor interpersonale”. (*Ibidem,* 2009, p. 31) Deci, jocul îi oferă preșcolarului posibilitatea atât de a observa lumea înconjurătoare, de a cunoaște ambientul, cât și să-și însușească ”funcția socială a obiectelor, să se familiarizeze cu activitățile socio-umane”. (*Ibidem,* 2009, p. 31)

De asemenea, o importantă implicație a jocului în socializarea preșcolarilor o reprezintă schimbul de jucării, acest lucru fiind o perspectiva pozitivă a socializării, desprinsă din relațiile stabilite între copii.

Tomșa susține că, ”în cadrul jocului, unde funcționează toate calitățile grupului de copii se pun bazele sociabilității, componenta importantă care favorizează integrarea socială a individului”. De pildă, acest lucru presupune stabilirea și menținerea unor relații cu ceilalți membrii ai grupului, să înveți să conviețuiești, adică să te conformezi regulilor grupului social. (Tomșa, G., Oprescu, N., 2007, p. 88)

Prin joc, se stimulează viața de grup a copilului, se pune accent pe formarea capacităților de cooperare, de organizare, adică fiecare va avea un rol de îndeplinit și, bineînțeles, individul va învăța să respecte regulile impuse.

În lucrarea sa, Gabriela Kelemen spune că jocul este o parte integrantă a copilăriei, care are la bază anumite principii, care au un rol important în formarea personalității copilului. Printre aceste principii se regăsește unul care vizează determinarea socializării copiilor: în cadrul jocului, copilul intră în contact direct cu ceilalți copii, astfel că se stabilesc relații naturale. De asemenea, jocul reprezintă calea de socializare, de comunicare a copilului, chiar și cu alți copii care vorbesc limbi diferite. Deci, jocul, prin ”atmosfera permisivă” pe care o creează, permite stabilirea unor relații de prietenie. (Kelemen, G., 2014, p. 156)

Ioan Cerghit menționează și el într-una dintre lucrările elaborate rolul jocului în socializarea preșcolarului, susținând că acesta valorifică dinamica grupului. ”Interdependențele și spiritul de cooperare, participarea efectivă și totală la joc”, implică atât copiii mai timizi, cât și pe cei slabi, toate acestea conducând la ”creșterea gradului de coeziune în colectivul grupei, precum și întărirea unor calități morale (răbdare și tenacitate, respect pentru ceilalți, autocontrol, cinstea etc.)”. (Cerghit, I., 2006, p. 270) Pe lângă cele de mai sus, jocul implică și dobândirea unor comportamente sociale, precum: ”spiritul critic, atitudinea de a face față unor situații conflictuale, inițiativa și spiritul de răspundere”. (*Ibidem*, 2006, p. 270)

După cum am văzut, pentru preșcolari, contextul în care se pot observa cel mai bine abilitățile de socializare, îl reprezintă desfășurarea activităților de joc la grupă. Astfel, acest tip de abilitate se achiziționează prin intermediul jocului, oferindu-i copilului ”diferite situații de învățare și de exersare a comportamentelor sociale”. (Popescu, I., N., 2017, în Revista CJRAE Râmnicu Vâlcea)

De pildă, socializarea copilului de vârstă preșcolară, după cum am observat, are loc într-un cadru organizat, condus de către cadrul didactic, în grădiniță și prin intermediul activităților ludice. Jocul îl ajută pe individ să-și îmbogățească viața personală, prin stabilirea unor relații cu ceilalți copii din grupă, prin exersarea unor abilități de comunicare, de interacțiune socială, dar și rezolvarea unor situații- problemă.

Așadar, jocul are o funcție de socializare, care reiese în prim- plan, întrucât preșcolarii au nevoie să se acomodeze unii cu ceilalți, să lege diverse prietenii, să coopereze etc. De asemenea, această funcție este mult mai accentuată în cadrul jocurilor cu reguli, pentru că acolo avem

echipe, iar membrii lor trebuie să socializeze, în vederea obținerii unor rezultate. Astfel că, în cele din urmă, în contextul jocului, unde relațiile interpersonale dintre membrii grupului stau la baza socializării, individul își formează anumite trăsături caracteriale, care contribuie la viitoarea personalitate a subiectului.

Grădinița, ca instituție de învățământ, reprezintă primul mediu de socializarea a copilului preșcolar. Astfel, această vârstă constituie perioada în care individul absoarbe totul din jurul său, acumulând cunoștințe, noțiuni și însușindu-le totodată. Toate aceste baze sunt realizate cu implicarea a trei factori: familie, societate și cadrele didactice din grădiniță. Stela Cemortan afirmă că, în procesul educației, are loc ”socializarea copiilor, care include formarea civică și socială, punându-se bazele formării viitorului cetățean liber”. (Cemortan, S., 2015)

De pildă, socializarea copilului preșcolar se desfășoară pas cu pas în cadrul mediului social în care trăiește, întrucât el socializează în procesul educativ, este influențat de grupul social din care face parte, adică persoanele cu care interacționează zi de zi. Deci, studiind literatura de specialitate, aflăm că preșcolaritatea oferă individului o anume experiență socială, iar potențialul acestei perioade contribuie la formarea și valorificarea procesului instructiv-educativ desfășurat în grădiniță.

Pe de o parte, procesul care se exercită asupra copilului de vârstă timpurie este acela al socializării secundare, întrucât în familie are loc socializarea primară, grădinița continuă să-i ofere ființei umane un al doilea tip de socializare. Procesul de socializare desfășurat în grădiniță, este unul diferit de cel din familie, deoarece se face trecerea de la interacțiunea părinte- copil, la integrarea copilului într-un întreg grup social. Această integrare, care presupune socializarea dintre copil și mediul social din grădiniță, are la bază mai multe faze. Astfel că, pentru început, individul trebuie să se acomodeze cu noul mediu, adică își modifică modul de gândire, de comportare utilizat până la realizarea contactului cu grădinița. În continuare, este necesar ca preșcolarul să se adapteze, el dobândește cunoștințe și deprinderi care îl vor ajuta să răspundă prompt și pozitiv cerințelor specifice mediului grădiniței. În final, individul va participa activ, asumându-și și îndeplinind anumite roluri, el ajunge să aibă un nou statut, acela de preșcolar și trebuie să ia la cunoștință drepturile și îndatoririle pe care le va avea de respectat.

Pe de altă parte, problematica socializării copiilor preșcolari în această etapă de dezvoltare a ființei umane o reprezintă pregătirea psihică pentru viața de școlar. Astfel, trebuie să formăm individului acele funcții psihice care îl vor ajuta să facă trecerea de la activitatea ludică,

la cea de învățare propriu- zisă. Tot acest proces presupune existența socializării copilului și maturizării lui, prin activități specifice vâstei preșcolare. Însă, Jean Piaget spune că procesul dat depinde de ”măiestria pedagogică a cadrelor didactice din grădinițe”, care sunt formate pentru a realiza activități educative cu copiii. (Piaget, J. *apud* Cemortan, S., 2015)

De pildă, putem menționa că existența grădiniței, ca unitate de învățământ, este data de faptul că era necesar ca preșcolarii să aibă un loc special unde să poată descoperi lumea pas cu pas, unde să comunice, să relaționeze cu ceilalți semeni, întrucât să nu uităm că omul este o ființă socială, deci are nevoie să trăiască într-un mediu social. Astfel că, individul își formează anumite competențe sociale, pe care societatea le vrea, le urmărește, iar acestea din urmă ajută la dezvoltarea personalității umane, la formarea propriei individualități.

De asemenea, viața individului îl solicită să învețe să accepte alte persoane, să aibă o bună relaționare cu acestea, ajungând să identifice și să ia la cunoștință caracteristicile vieții de grup. Întregul proces se desfășoară în viața cotidiană a copilului, uneori părinții nerealizând că ei au pătruns în sfera socializării. Însă, odată ce copilul crește, se dezvoltă, el devine disponibil să lege diferite relații cu semenii lui, acest lucru făcând posibil ”succesul socializării”, iar adulții trebuie să contribuie cu incurajarea copiilor, în ceea ce privește interacțiunea lor cu ceilalți. (Stan, L., 2014, p. 114)

Socializarea copiilor în grădiniță joacă un dublu rol. Pe de o parte, procesul socializării este realizat într-un mod controlat, iar pe de altă parte, grădinița influențează preșcolarii să relaționeze și să interacționeze, în mod spontan. Cu alte cuvinte, socializarea îl ajută pe copil să-și interiorizeze un ansamblu de noțiuni, cunoștințe, valori, norme, roluri, astfel obținând capacitatea de a funcționa în cadrul societății. La vârsta preșcolarității, socializarea este foarte importantă, pentru că îi oferă copilului posibilitatea de a intra în colectivitatea umană, în tumultul relațiilor și interacțiunilor, deci în procesul de adaptare la viața socială.

În acest sens, învățământul preșcolar contribuie în mod esențial la socializarea copiilor, iar această latură a integrării individului în viața socială constituie ”principala acțiune de formare a copilului din perspectiva socială”. (Gamarța, M., 2020, p. 182) Astfel că, această integrare socială ajunge să constituie o finalitate a educației, în urma căreia individul va dobândi ”o bună percepție de sine, o percepție corespunzătoare a relațiilor sociale și un comportament sociabil”. (Gamarța, M., 2020, p. 182)

În concluzie, putem afirma că preșcolaritatea este implicată activ în dezvoltarea comportamentului social și emoțional al copilului, iar pentru ca acesta să aibă parte de o dezvoltare armonioasă a socializării, părinții și cadrele didactice trebuie să construiască o echipă cu o relaționare strânsă. Deci, calitatea educației pe care o furnizăm și dezvoltarea socială a copilului depinde în mod clar de către noi, toți cei care inter-relaționăm cu copiii zi de zi.

CULEGERE DE JOCURI PRIN CARE SE REALIZEAZĂ SOCIALIZAREA PREȘCOLARILOR

Jocul asigură dezvoltarea copilului, creându-se între aceste concepte o relație de necesitate și de completare, întrucât copilul se joacă intuitiv, cu obiecte concrete, însă are nevoie și de sprijin pentru a-și orienta jocul, pentru a-i îndeplini un anumit scop. Astfel că, educatoarea este cea care pune bazele unui joc dirijat, urmărind o anumită structură: scop, conținut, sarcină didactică, reguli, material didactic și prezența elementelor de joc.

Scopul jocului se referă la finalitatea educativă pe care o urmărește jocul propus spre a fi desfășurat în activitatea didactică planificată, formulându-se sub formă de obiectiv general. Bineînțeles, formularea acestuia trebuie să fie clară, precisă, pentru o bună organizare și desfășurare a jocului.

Conținutul jocului este principala componentă a acestuia. El prezintă totalitatea cunoștințelor și deprinderilor pe care elevii le vor utiliza în desfășurarea jocului.

Sarcina didactică ne indică ce trebuie să realizeze, în mod concret, copilul pentru a îndeplini scopul urmărit. Sarcina este nevoie să fie formulate sub formă de obiective concrete, operaționale, utilizând termeni de recunoaștere, enumerare, sortare, descriere etc.

Regulile jocului reprezintă acele reglementări de natură internă sau externă, prin care acțiunile copiilor sunt organizate și corelate unele cu altele. Astfel că, ele au rolul de a concretiza sarcina didactică și de a arăta care sunt căile ce trebuiesc urmate pentru realizarea acesteia din urmă.

Materialul didactic însumează totalitatea obiectelor și mijloacelor ce sunt utilizate în desfășurarea jocului. Acestea sunt materiale concrete, intuitive sau chiar digitale, în prezentul pe care îl trăim.

Elementele de joc sunt acele mijloace care asigură atmosfera plăcută, distractivă și relaxantă a jocului. Acestea pot fi: aplauzele, recompense, elementul surpriză, întrecerea etc.

În continuare, vă propun spre exemplificare jocuri care vizează socializarea preșcolarilor, în anasamblu, și care pot fi desfășurarate în cadrul domeniilor de dezvoltare, prevăzute în Curriculumul pentru educație timpurie.

❖ Bucuroși de oaspeți

Scopul jocului: însușirea unor formule de politețe (”Poftim!”, ”Mulțumesc!”, ”Te rog frumos!”).

Conținutul jocului: recunoașterea și denumirea corectă a unor obiecte de veselă și servirea corespunzătoare a musafirilor.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiti în două grupuri- musafiri și servitori. La semnalul educatoarei, copiii vor începe desfășurarea jocului. Fiecare copil trebuie să utilizeze formulele de politețe corespunzătoare.

Material didactic: mese, obiecte de veselă, scaune, copii sau jucării pentru rolul de musafir.

Elemente de joc: aplauze, material didactic, stimulente.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Educatoarea va așeza măsuțele și scaunele pentru oaspeți și va pregăti bucătăria unde va avea loc prepararea mâncărurilor ce vor fi servite musafirilor. Preșcolarii care au ales să fie musafiri vor fi poftiți la măsuțe, iar ceilalți își vor intra în rolul de servitori. Educatoarea va urmări comportamentul copiilor și utilizarea de către aceștia a formulelor următoare: ”Te rog să-mi dai o furculiță”, ”Poftim platoul cu pește”, ”Mulțumesc pentru șervețel!” etc.

De asemenea, dacă nu mai sunt suficienți copii pentru a îndeplini rolul de musafiri, fiecare servitor își poate alege câte o păpușă, ursuleț care să aibă acest rol.

Preșcolarii care nu respectă regulile și nu folosesc limbajul corespunzător vor primi câte o poruncă de la educatoare.

Pentru complicarea jocului, după ce musafirii au fost serviți cu ce au dorit, educatoarea îi invită pe preșcolari la o măsuță aranjată corespunzător. Copiii vor închide ochii și educatoare va ascunde un obiect. Ei sunt invitați să identifice ce lipsește de pe masă.

În încheierea jocului, preșcolarii vor fi aplaudați și recompensați cu câte un stimulent de către doamna educatoare.

❖ Noi știm să circulăm!

Scopul jocului: exersarea unor norme de comportare civilizată.

Conținutul jocului: cunoștințe despre semne și reguli elementare de circulație rutieră și comportare civilizată pe stradă.

Regulile jocului: fiecare copil va demonstra, prin intermediul rolului atribuit, cunoașterea semnelor și a regulilor de circulație, dar și conduita adecvată pe care trebuie să o aibă pe stradă. Copiii vor fi împărțiți în două grupe: pietoni și șoferi.

Material didactic: semafor, trecere de pietoni, mașini, stradă, agent de poliție.

Elemente de joc: aplauze, material didactic, recompense.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Sala de grupă va fi amenajată corespunzător unei străzi, cu delimitarea corespunzătoare a trotuarului, partea carosabilă, trecerile de pietoni. Educatoarea va avea în mâna dreaptă culorile semaforului pentru mașini, iar în mâna stângă culorile semaforului pentru pietoni. Copiii, împărțiți în cele două grupe- pietoni și conducători de autovehicule, vor avea de efectuat acțiunile și comportamentul corespunzător la circularea pe stradă.

La culoarea semaforului, fiecare copil trebuie să fie vigilent și să acționeze corespunzător. Când se greșește, agentul de poliție- un copil va opri jocul și copilul care a greșit trebuie să-i explice agentului ce s-a întâmplat și din ce cauză. Copiii care au greșit vor fi excluși din joc. Câștigă echipa cu cei mai mulți copii în joc.

La sfârșitul jocului se poartă o discuție, copiii sunt întrebați despre ceea ce le-a plăcut la acest joc, ce au învățat și ce trebuie să facă pentru ca jocul să nu fie întrerupt de către agentul de poliție.

❖ Jocul culorilor

Scopul jocului: educarea respectului pentru regulă și dezvoltarea simțului cooperării.

Conținutul jocului: gruparea copiilor după culoare și executarea cerințelor ce revin fiecărei grupe, având ca semn distinctiv aceeași culoare.

Regulile jocului: la semnalul educatoarei, fiecare copil trebuie să se grupeze în funcție de culoarea pe care o are și să realizeze sarcina lor, prin colaborare. Culorile trebuie să fie cât mai diversificate. După fiecare grupare, copiii vor fi aplaudați și încurajați. Dacă un copil greșește echipa, va primi o sarcină din tema săptămânii care se studiază la grupă.

Material didactic: insigne colorate, fluier, cub cu sarcini din temă.

Elemente de joc: aplauze, material didactic, recompensă.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Educatoarea va distribui fiecărui copil câte o insignă colorată, verificând în același timp dacă recunosc culorile.

Jocul va debuta după prezentarea regulilor, la semnalul educatoarei. Aceasta va fluiera și va ridica o insignă colorată. Preșcolarii care au culoarea respectivă, trebuie să formeze grupa cu ceilalți colegi și să rezolve sarcina de la panoul lor.

Insignele copiilor se vor schimba de cel puțin 2-3 ori, pe parcursul jocului și se va desfășura acest joc până când se epuizează toate culorile.

În complicarea jocului, educatoarea, pentru a-i determina pe copii să fie mai atenți și mai promți în executarea sarcinilor, poate ridica două insigne de culori diferite sau o insignă cu două culori. De asemenea, ea poate ridica și insigne de alte culori decât cele primite de către copii.

În finalul jocului, educatoarea va face o analiză asupra modului de desfășurare și le va oferi copiilor drept recumpensă câte o insignă, în funcție de preferința fiecăruia.

❖ Haide ghicește, ce lipsește!

Scopul jocului: dezvoltarea capacității de a coopera, pentru obținerea rezultatului dorit.

Conținutul jocului: stabilirea și luarea unei decizii de grup cu privire la partea care lipsește din imaginea cu mijlocul de transport propus și așezarea ei la locul potrivit.

Regulile jocului: Educatoarea va împărți grupa în mai multe echipe, în funcție de prezența din ziua respectivă. Aceasta va stabili cine va răspunde din fiecare echipă. După fiecare răspuns de grup, ceilalți vor aplauda. Fiecare copil trebuie să-și aștepte rândul.

Material didactic: imagini, laptop, videoproiector.

Elemente de joc: aplauze, material didactic digital și intuitiv, stimulente.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Grupele formate de către educatoare vor fi așezate în spații de lucru diferite. Fiecare echipă va primi mai multe părți din imaginile cu mijloacele de transport.; acestea vor fi distribuite inegal la mese. Educatoarea va proiecta imagini cu mijloace de transport incomplete (poate lipsi elicea de la elicopter sau roata de la autobuz etc.), pe tablă, iar echipele vor coopera pentru stabilirea răspunsului corect. Va veni la tablă, pe rând, câte un copil din fiecare echipă cu

bucata care lipsește din imagine. De asemenea, la solicitarea celorlalte grupe, preșcolarii pot denumi elementul pe care l-au așezat și ce imagine au obținut.

Pe parcursul jocului, educatoarea va avea în vedere să fie creată o atmosferă plăcută, unde copiii pot colabora și coopera pentru a obține un rezultat optim.

În complicarea jocului, fiecare echipă va primi, prin tragere la sorți o imagine alb negru incompletă, pe care ei vor avea de desenat partea ce lipsește. Aceast lucru se va face individual de fiecare membru din echipă și se va decide prezentarea unui singur desen reprezentativ.

În încheiere, preșcolarii vor fi recompensați cu laudă și aprecire, dar și cu un joc distractiv. Fiecare copil se va îndrepta spre sala de mese, imitând mijlocul de transport preferat.

❖ Tablou de primăvară

Scopul jocului: consolidarea deprinderilor de cooperare și colaborare.

Conținutul jocului: asocierea și completarea poveștii cu materialele corespunzătoare sensului și plasarea lor în tablou, la locul potrivit.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în grupuri de câte 3-4. La momentul când educatoarea întrerupe povestea, copiii trebuie să caute și să aleagă dintre materialele oferite acele imagini care corespund logic în continuarea poveștii. Copiii vor așeza imaginea în tabloul de pe panou.

Material didactic: imagini, jetoane, panou, tablou.

Elemente de joc: aplauze, material didactic intuitiv, aprecierea.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Preșcolarii vor fi grupați la măsuțe de câte 3-4. Pe masă vor găsi materialele puse la dispoziție de către educatoare, pe care le vor intui înainte de debutul jocului.

Educatoarea va începe jocul, pornind de la expunerea unei povești în care include diferite aspecte specifice anotimpului primăvara: ”Într-o zi de primăvară, un băiețel a realizat.....pentru mămica lui. Altul se afla în parc cu ....și îi oferea flori cu ocazia unei zile speciale. Stând la soare am observat că s-au întors și ... .Iar când a venit vremea corespunzătoare, oamenii au început să curețe... și să planteze...” etc.

De fiecare dată când educatoarea va întrerupe povestea, copiii din fiecare grupă trebuie să selecteze imaginile/ jetoanele corespunzătoare, spunând ce reprezintă. Un reprezentant al grupei va aranja imaginea în tablou, altul va denumi elementul așezat.

Jocul se va încheia și va fi câștigat de echipa care s-a concentrat, a colaborat și nu a făcut vreo greșeală. Se vor face aprecieri generale asupra colectivului, cât și individuale.

❖ Găsește hrana potrivită!

Scopul jocului: formarea abilității de a stabili contactul cu colegii.

Conținutul jocului: stabilirea raporturilor corecte între diferite animale și alimentele cu care se hrănește fiecare.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în două echipe. O echipă reprezintă animalele, cealaltă hrana. La semalul dat fiecare copil-animal își va căuta hrana corespunzătoare.

Material didactic: măști cu animale, medalioane cu hrană, fluier, boxe, laptop.

Elemente de joc: aplauze, material didactic, stimulente.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Educatoarea va așeza cele două echipe față în față, pe două rânduri, pentru a fi observate animalele și hrana corespunzătoare fiecăruia. Se va purta o discuție introductivă și de verificare a cunoștințelor.

La semnalul educatoarei: ”Fuga prin curtea fermei!”, copiii se vor împrăștia prin toată clasa. La semnalul ”Caută-ți hrana!”, copiii-animal trebuie să se grupeze cu copilul care reprezintă hrana potrivită. Copiii care greșesc sau întârzie vor rămâne fără hrană.

În partea a doua a jocului se vor schimba rolurile, respectiv cei care au fost animăluțe, vor deveni hrană și invers. Se dă semnalul și fiecare ”animal” își caută ”hrana”.

În complicarea jocului, educatoarea poate utiliza laptopul și boxele pentru a pune un material audio cu onomatopee. La auzul acesteia, copiii cu acel animal trebuie să se grupeze la medalionul cu hrana potrivită.

În încheiere, toți participanții vor fi recompensați și apreciați pentru efortul depus.

❖ La poștă

Scopul jocului: exersarea unor norme de comportare civilizată.

Conținutul jocului: selectarea materialului potrivit pentru acțiunile ce le vor efectua la poștă, utilizarea unor formule de adresare în relația cu personalul poștei și realizarea activităților corespunzătoare serviciilor solicitate.

Regulile jocului: conducătorul jocului indică grupei de copii executarea unei acțiuni specifice. Copiii care se oferă, vor alege de pe masă materialele de care au nevoie și vor efectua acțiunea impusă de conducător. La poștă, fiecare copil se va prezenta la ghișeul anunțat și vor discuta politicos. Copilul care nu se adresează corespunzător nu i se va lua în considerare serviciul dorit.

Material didactic: timbre, plicuri, cutii, șapcă, geantă de poștaș, ghișee amenajate, telegrame, jucării etc.

Elemente de joc: aplauze, material didactic, recompense.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Copiii vor fi așezați în semicerc, pe scăunele. Introducerea în joc se va face prin realizarea unei discuții cu privire la modul în care funcționează o poștă, punând în valoare chiar vizitele unor copii. Educatoarea poate să le ofere copiilor filmulețe scurte care să prezinte dialoguri de la poștă.

În continuare, vor fi repartizate rolurile de către educatoare- personalul poștei și oamenii. Conducătorul va cere copiilor să efectueze o anumită acțiune: ridicarea unui colet sau predarea lui, trimiterea unei scrisori, telegrame etc)

De asemenea, în prima parte a jocului va merge la ghișee numai câte un copil, până când se va însuși bine modul de adresare, apoi vor fi antrenați câte 3-4 copii simultan.

În încheiere, copilul- poștaș va recompensa participanții la joc cu câte un timbru colorat.

❖ Ghemul călător

Scopul jocului: dezvoltarea capacității de a se asculta unul pe celălalt și exersarea unor comportamente de autoprezentare.

Conținutul jocului: copiii se vor intercunoaște, prin intermediul acestui joc interactiv.

Regulile jocului: pe rând, fiecare copil se va prezenta când prinde ghemul, apoi îl va arunca la alt copil.

Material didactic: scaune, ghem de ață.

Elemente de joc: aplauze, material didactic, aprecierea.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Copiii vor sta așezați pe scăunele, în cerc. Educatoarea va solicita copiilor începerea jocului. Un copil, ales la întâmplare, va primi ghemul și se va prezenta- ”Eu sunt…”. Toți ceilalți ascultă, iar cel care deja s-a prezentat, va arunca ghemul la un alt participant, la alegere, care îl

prinde și se prezintă la fel, la rândul lui. Fiecare participant va ține de o parte a firului când aruncă ghemul, astfel încât să se desfășoare până la cel care îl prinde.

În complicarea jocului, dacă sunt mai puțini participanți, educatoarea poate solicita copiilor trimiterea ghemului înapoi, pe aceeași cale pe care a sosit, fiecare spunându-și încă o data numele său, cât și numele copilului căruia i-l va arunca. În acest fel, ghemul se va bobina la loc.

Jocul se finalizează cu aprecieri verbale asupra grupului de copii.

❖ Găsește persoana

Scopul jocului: educarea capacității de a colabora în cadrul jocului.

Conținutul jocului: copiii trebuie să-și recunoască colegii de grupă după anumite indicia date de către educatoare.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în echipe. Fiecare copil din echipele create va răspunde la cerința pe care o va primi, pe rând.

Material didactic: listă cu cerințe.

Elemente de joc: aplauze, încurajarea, aprecierea.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Educatoarea va împărți grupa de preșcolari în echipe de câte 3-4. Pentru fiecare echipă se va întocmi o listă cu sarcini, astfel încât să poată fi antrenați toți copiii. De exemplu: ”Găsește pe cineva care are o soră”, ”…care are ochii albaștri…”, ”…care are o pisică…”, ”…care are tricou verde…” etc. La fiecare sarcină de pe listă, participanții trebuie să spună numele celui găsit. Pe rând, vor participa toți copiii din echipă. De asemenea, dacă cel solicitat nu se descurcă, poate solicita ajutorul colegilor din echipă, să colaboreze pentru aflarea răspunsului.

Jocul se va încheia după ce au fost antrenați toți copiii. Se fac aprecieri generale și individuale.

❖ În grădină ne jucăm, floricele numărăm

Scopul jocului: formarea respectului pentru regulă.

Conținutul jocului: realizarea corespondenței cifră-cantitate și invers; recunoașterea cifrelor și așezarea lor corectă în ordine crescătoare și descrescătoare, recunoașterea vecinilor.

Regulile jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe: echipa ”Lalelelor roșii” și echipa ”Lalelelor galbene”. Pe rând, câte un copil din fiecare echipă va avea câte o sarcină de rezolvat la panou. Pentru fiecare răspuns corect, lalelele primesc câte o rază a soarelui din grădina lor. Câștigă echipa care a respectat regulile și a completat soarele cu raze.

Material didactic: cub cu cifre, lalele colorate, palete cu cifre, panou, coșulețe, jetoane.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, întrecerea, mânuirea materialului, recompensa, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Jocul de probă: După explicarea regulilor de joc se va efectua jocul de probă. În cadrul acestuia, copiii vor avea la dispoziție un cub, iar pe fețele acestuia vor fi scrise cifre cunoscute. Câte un copil din fiecare echipă va arunca, pe rând, cubul și va recunoaște cifra de pe fața respectivă a acestuia.

Jocul propriu-zis: După ce educatoarea a explicat regulile de joc, a fost executat și jocul de probă, se desfășoară jocul propriu-zis. Sunt antrenați cât mai mulți copii în joc, se aplaudă inițiativă și fiecare răspuns formulat corect.

Varianta I: Câte un copil din fiecare echipă va veni, pe rând, și va grupa lalelele după culoare.

Grupa 1: Copilul de la echipa lalelelor roșii va grupa lalelele galbene.

Grupa 2: Copilul de la echipa lalelelor galbene va grupa lalelele roșii.

Varianta II: Câte un copil de la fiecare echipă va veni și va realiza corespondența cifră-cantitate și invers.

Grupa 1:Un copil de la o echipa lalelelor roșii va veni la panou și va așeza în grădină tot atâtea lalele cât îi indică cifra așezată în sectorul roșu.

Grupa 2:Un copil de la echipa lalelelor galbene și va așeza în grădină tot atâtea lalele cât îi indică cifra așezată în sectorul galben.

Grupa 3:Un copil de la echipa lalelelor roșii va veni și va arăta jetonul cu cifra corespunzătoare pentru paletele de la gardul grădinii.

Grupa 4:Un copil de la echipa lalelelor galbene va veni și va arăta jetonul cu cifra corespunzătoare pentru paletele de la gardul grădinii.

Varianta III: Câte un copil va veni și va așeza în ordine crescătoare și descrescătoare lalelele, în funcție de cifra acestora.

Grupa 1:Pe rând, va veni un copil de la echipa lalelelor galbene și va așeza în ordine crescătoare lalelele roz, în funcție de cifra acestora.

Grupa 2:Pe rând, va veni un copil de la echipa lalelelor roșii și va așeza în ordine descrescătoare lalelele mov, în funcție de cifra acestora.

Varianta IV: Câte un copil din fiecare echipă va veni, pe rând, și va spune al câtelea/ a câta...

Grupa 1:Câte un copil de la echipa lalelelor roșii va veni la panou și va spune al câtelea gândăcel a plecat de pe copăcel.

Grupa 2:Câte un copil de l echiăpa lalelelor galbene va veni la panou și va spune a câta rândunică a zburat de pe firele de curent.

Varianta V: Câte un copil din fiecare echipă va veni la panou pentru a recunoaște vecinii numerelor.

Grupa 1:Copilul de la echipa lalelelor galbene va veni și va spune care sunt vecinii lalelei cu cifra 4.

Grupa 2:Copilul de la echipa lalelelor roșii va veni și va spune care sunt vecinii lalelei cu cifra 8.

Complicarea jocului: Educatoare va crea câte o problemă pentru fiecare echipă:

Grupa 1: ”Mă gândesc la un număr. Acest număr are vecini pe 4 și 6. La ce număr mă gândesc?”

Grupa 2:”Mă gândesc la un număr. Acest număr are vecini pe 7 și 9. La ce număr mă gândesc?”

În finalul jocului didactic, educatoarea îi va întreba pe copii unde cred că este locul lalelelor portocalii care le-au rămas. Educatoarea va chema un copil și îl va ruga să așeze lalelele portocalii în sectorul de intersecție al celor două grădini. Astfel, copii vor găsi asemănarea dintre roșu și galben, adică acestea ajută la formarea culorii orange/ portocaliu.

Respectând regulile jocului, echipa câștigătoare va avea soarele din grădină complet.

❖ De-a magazinul

Scopul jocului: consolidarea deprinderilor de comportare în magazine și educarea corectitudinii, a cinstei în modul de a plăti şi de a respecta rândul.

Conținutul jocului: să folosească corect formulele de politeţe de la intrarea până la plecarea din magazin.

Regulile jocului: copiii vin la magazin în grupuri de câte 2-3 după cum li se cere. Copiii care nu salută, nu cer în mod politicos marfa, nu stau la rând şi nu plătesc, nu li se dă ceea ce cer. Copiii trebuie să păstreze un limbaj adecvat, ordinea şi liniştea pentru a fi serviţi.

Material didactic: ursuleţi, păpuşi, baloane, mingii, bani de jucărie, calculator de jucărie, casă de marcat.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Într-o parte a sălii de grupă scăunelele vor fi aşezate în semicerc, iar în cealaltă parte vor fi aşezate 2-3- mese pe care se vor expune jucăriile folosite în joc. Spaţiul magazinului va fi delimitat cu panouri pictate corespunzător. Educatoarea va demonstra modul cum se va cumpăra o jucărie, interpretând concomitent rolul de vânzător şi cumpărător, având semne distinctive pentru fiecare rol: o sacoşă pentru cumpărător şi un carnet cu un pix pentru vânzător. Educatoarea ar putea interpreta rolurile prin schimbarea locului: în spatele tejghelei ca vânzător sau în faţa tejghelei ca şi cumpărător. Va antrena 2-3- copii pentru fiecare rol, iar atunci când au înţeles jocul îl vor desfăşura singuri. În partea a doua a jocului vor fi pe rând vânzători şi cumpărători. Se cere să se respecte formulele de politeţe şi de adresare: ”Vă rog!”, ”Mulţumesc!”, pe tot parcursul jocului.

❖ Umple stropitoarea

Scopul jocului: dezvoltarea coeziunii de grup.

Conținutul jocului: copiii vor primi câte un pahar și apă pentru a umple câte o stropitoare. Realizând această sarcină, ei vor uda florile din parcela care le corespunde.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în 3-4 echipe, în funcție de numărul copiilor prezenți. La semnalul dat de educatoare, ei vor turna apă de la unul la celălalt membru din echipă, până când ultimul va pune apa în stropitoare. Câștigă echipa care va umple prima stropitoarea. Un copil din fiecare echip va fi desemnat să ude parcela de flori.

Material didactic: pahare, apă, găleată, stropitoare, parcele cu flori.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, recompense, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Grupa de copiii va fi împărțită în 3-4 echipe. Membrii echipelor vor sta așezați în șir indian, ținând câte un pahar în mână. La un capăt al rândului se va afla o găleată cu apă, iar la celălalt o stropitoare. La semnalul educatoarei, primul copil din fiecare echipă va lua apă din găleată și va goli paharul în cel al colegului de alături, acesta mai departe, până se va ajunge la ultimul copil din echipă și acesta va goli apa primită în stropitoare.

Jocul va continua până când o echipă care umple prima stropitoarea, va fi desemnată câștigătoare și premiată cu o medalie pentru coodonarea membrilor din echipă și pentru o bună colaborare în grup, arătând că s-a urmărit și s-a îndeplinit coeziunea de grup. Echipa câștigătoare va desemna un lider care să meargă să ude parcela cu flori. Jocul se încheie cu aplauze și aprecieri verbale.

❖ În autobuz

Scopul jocului: fixarea cunoştinţelor privind unele acţiuni şi deprinderi în legătură cu folosirea diferitelor mijloace de transport în comun și cunoaşterea relaţiilor care se stabilesc în cursul unei călătorii între conducător, controlor şi călători.

Conținutul jocului: executarea corectă de către călător a tuturor acţiunilor implicate de călătoria cu mijlocul de transport în comun și respectarea normelor de comportare civilizată.

Regulile jocului: călătorii trebuie să se urce pe o anumită uşă (cea din spate) şi să coboare pe alta. Călătorii pot călători numai după ce şi-au cumpărat bilete. În timpul călătoriei, atât personalul ce deserveşte autobuzul, cât şi călătorii trebuie să se poarte politicos şi disciplinat.

Material didactic: bani, bilete, compostor, bagaje.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Se vor aşeza împreună cu copiii scăunelele, imitând autobuzul. Se vor fixa câteva roluri: călători, controlor, şofer, iar educatoarea va interpreta rolul de ghid. În desfăşurarea călătoriei se va urmări plasarea corectă a momentului şi a locului de unde se cumpără bilete. În cursul călătoriilor vor fi introduse unele activităţi specifice: prezentarea biletelor la control, lectura ziarului, a revistei. Regulile de comportare vor fi reamintite fiecare la momentul potrivit. De asemenea, se va putea diversifica acţiunea jocului, introducând roluri diverse: mamă, tată, bunici.

❖ La spectacol

Scopul jocului: aplicarea de către copii a cerinţelor cu privire la modul de comportare într-o sală de spectacol și obişnuirea copiilor să se asculte unii pe alţii.

Conținutul jocului: să-şi adapteze comportarea în raport cu condiţiile unui spectacol.

Regulile jocului: au dreptul să intre în sala de spectacol numai copiii care au cumpărat bilete şi şi-au pus îmbrăcămintea la garderobă. Fiecare spectator trebuie să-şi ocupe locul indicat

pe bilet. După începerea spectacolului, copiii-spectatori nu au voie să vorbească sau să deranjeze în vreun fel spectacolul. Se va aplauda atunci când este cazul.

Material didactic: bilete cu diverse simboluri, simboluri aşezate pe scaune,bufet cu dulciuri, popcorn.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, recompense, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Jocul va fi început prin împărţirea rolurilor, respectiv o echipă de actori cu un prezentator care implicit dirijează spectacolul. Educatoarea va conduce grupa spectatorilor şi va respecta în această privinţă câteva acţiuni: cumpărarea biletelor, controlul biletelor, intrarea la garderobă şi aşezarea hainelor, căutarea locurilor corespunzătoare simbolului de pe bilet şi aşezarea, aşteptarea semnalului de începere a spectacolului, organizarea unor scurte discuţii între copiii-spectatori, urmărirea spectacolului, plecarea către clasă. Educatoarea îi va îndruma pe copii pentru a aprecia spectacolul prin aplauze, pentru a mulţumi actorilor.

Jocul se poate complica introducând pauze în cursul spectacolului, cu vizitarea bufetului şi cumpărarea unor produse: biscuiţi, bomboane, felii de fructe, sucuri, popcorn. Se vor provoca discuţii între copii după terminarea spectacolului.

❖ În vizită

Scopul jocului: reactualizarea regulilor de comportare în timpul unei vizite, însuşirea unor formule de politeţe, educarea la copii a spiritului de ospitalitate şi de sociabilitate.

Conținutul jocului: interpretarea corectă a rolului de musafir şi de gazdă, elaborarea răspunsurilor adecvate rolului asumat ”musafir sau gazdă”.

Regulile jocului: copiii-musafiri vin în vizită la familiile prietene, aducând flori. Gazdele îi vor primi pe musafiri cu multă plăcere şi îi vor servi. Atât gazdele, cât şi musafirii trebuie să folosească cuvintele potrivite situaţiei date.

Material didactic: câte un buchet de flori naturale sau confecţionate pentru copiii care vor interpreta rolul de musafiri, veselă pentru servitul biscuiţilor sau bomboanelor, şerveţele, pahare cu apă, tăvi mici.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Înainte de începerea jocului se vor aranja împreună cu copiii 2— 3 mese pentru musafiri şi gazed. Se vor pune la îndemână materialele necesare pentru servit. Grupa se va împărţi în 4- 6 subgrupuri formate din 3-4 copii. Jumătate din ele vor fi gazde, iar cealaltă jumătate musafiri. Gazdele vor aştepta musafirii. Subgrupa de musafiri pleacă în vizită şi alege gazdele după preferinţă. Copiii vor fi îndemnaţi să-şi reactualizeze normele de comportare realizate cu ocazia unor vizite: sunatul la uşă sau ciocănitul, salutul şi strângerea mâinii, oferirea florilor de către musafiri, adresarea mulţumirilor de către gazdă, poftirea musafirului să ia loc, discuţii şi reciprocă cu privire la evenimente recente, servirea musafirului, despărțirea musafirului de gazdă.

Jocul se va încheia prin aprecierea pozitivă a copiilor.

❖ La piață

Scopul jocului: însuşirea unor formule de politeţe și educarea spiritului de sociabilitate.

Conținutul jocului: interpretarea corectă a rolului de vânzător și cumpărător, folosirea corectă a formulelor de politețe și comportarea civilizată.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în 2 grupe: vânzătorii de la piață (producători) și cumpărători. Copiii- cumpărători vor sta la rând, la taraba de unde dorește să cumpere fructe sau legume, apoi vor cere marfa, folosind un ton adecvat și un comportament civilizat. Acest lucru îl vor avea în vedere și vânzătorii. Copiii care nu respect regulile vor fi eliminați din joc.

Material didactic: tarabe, lădițe cu fructe și legume, bani, sacoșe.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Sala de grupă va fi amenajată corespunzător. Pe margine vor fi instalate tarabele vânzătorilor, iar în centru vor circula cumpărătorii. Se vor explica copiilor regulile și se va demonstra modul de desfășurare al jocului. În continuare, copiii vor fi antrenați să interpreteze cele două roluri.

Educatoarea va urmări, pe tot parcursul jocului, dacă preșcolarii respectă regulile și dacă se comportă civilizat. Se strage atenția și asupra utilizării formulelor de politețe.

De asemenea, educatoarea va avea grijă să schimbe rolurile copiilor. Jocul se va finaliza cu aprecieri verbale și aplauze.

❖ Prieteni cu natura

Scopul jocului: dezvoltarea capacității de a coopera, pentru a obține rezultatul droit.

Conținutul jocului: copiii va trebui să coopereze în cadrul echipei pe care o formează pentru a curăța natura poluată cu deșeuri. Fiecare echipă va strange gunoaiele din curtea grădiniței, în funcție de culoarea sacului pe care îl deține.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în 3 echipe: echipa galbenă, albastră și cea verde. La semnalul dat de către educatoare, fiecare membru din echipă va coopera cu colegii și vor stabili ce deșeuri se potrivesc sacului lor. Câștigă echipa care va aduna deșeurile selectiv și corepunzător culorii primite.

Material didactic: saci menajeri de culoare albastră, verde și galbenă, mănuși, deșeuri diverse.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

În curtea grădiniței vor fi împrăștiate mai multe deșeuri. Copiii vor fi împărțiți în cele trei echipe: echipa galbenă, albastră și verde. La semnalul dat de către doamna educatoare, copiii din fiecare echipă trebuie să adune deșeurile care corepund culorii echipei sale. De exemplu: echipa galbenă- plastic, echipa albastră- hârtie, iar echipa verde- deșeuri organice. Se va urmări ca fiecare echipă să coopereze și să stabilească împreună care sunt deșeurile pe care le vor selecta.

Jocul se va încheia când curtea grădiniței va fi curată. Va câștiga echipa care adună deșeurile selectiv și corepunzător culorii primite. Aceasta va fi aplaudată. În finalul jocului, se va purta o discuție despre reciclare și ecologie, în general, după care toți copiii vor fi aplaudați și apreciați pentru munca depusă.

❖ În căutarea comorii

Scopul jocului: dezvoltarea coeziunii de grup.

Conținutul jocului: colaborarea eficientă pentru luarea unei decizii cu privire la sarcina primită. Rezolvarea sarcinilor pentru a identifica indiciul necesar găsirii comorii.

Regulile jocului: copiii vor fi împărțiți în echipe de câte 3-4 membrii. Fiecare echipă va primi câte o hartă cu indicii. Pentru obținerea indiciului, copiii vor avea de rezolvat o sarcină de grup. Va câștiga echipa care găsește prima comoara.

Material didactic: hartă, indicia, comoara, sarcini de lucru, stimulente.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, stimulente, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Sala de grupă va fi amenajată conform ilustrației de pe hartă. Echipele vor avea un punct de plecare diferit, iar urmărind drumul marcat pe hartă, vor ajunge la o comoară. Drumul pe care îl vor avea de parcurs nu va fi simplu, așa că vor avea de rezolvat mai multe sarcini, pentru a primi câte un indiciu. De exemplu, sarcină de lucru: ”Asociază animalul cu locuința potrivită și vezi ce vei obține”. Membrii echipelor va trebui să coopereze și să stabilească cum și cine va rezolva sarcina. Astfel, jocul va continua, până când se va ajunge la comoara cea vestită. Pe parcursul jocului, educatoarea are rol de ghid, de observator și îndrumător.

La finalul jocului, echipele vor fi recompensate și stimulate cu conținutul din comoară: câte un ou Kinder. Pe lângă asta, copiii vor fi aplaudați și apreciați pentru munca depusă în acest joc și pentru strategia eficientă de colaborare dintre membrii echipelor de lucru.

❖ Să călătorim cu gândul

Scopul jocului: consolidarea capacității de a se asculta unul pe celălalt și învățarea abilității de a-și aștepta rândul.

Conținutul jocului: copiii vor completa propozițiile date, exprimând diferite obiecte, activități sau preferințe personale.

Regulile jocului: copiii vor fi așezați în cerc. Educatoarea va propune o listă cu mai multe propoziții lacunare. Fiecare copil își va împărtăși experiența personală. Toți copiii își vor aștepta rândul și se vor asculta între ei.

Material didactic: scăunele, listă cu diferite situații.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Copiii vor fi așezați în cerc. Se vor salute și vor complete propoziția propusă de educatoare:”Bună dimineața! Atunci când nu mă simt foarte bine, pentru a mă înveseli…”,

indicând experiențe cât mai diferite. După completarea propoziției, copilul respective va numi un coleg pentru a continua jocul.

În final, se pot discuta și organiza ideile pe diferite categorii (activități sportive, muzicale, …) De asemenea, copiii pot fi încurajați să desfășoare acest joc și în mediul familial, deoarece și adulții au nevoie de strategii pentru a face față un situații de învățare.

În complicarea jocului, dacă timpul ne va permite, putem solicita copiii să reface răspunsurile în sens invers.

Jocul se va încheia prin aprecieri verbale colective.

❖ Prietenii lui Ecologel

Scopul jocului: educarea capacității de a-și coordona acțiunile cu cele ale colectivului.

Conținutul jocului: copiii vor acționa în grup pentru a curăța râul poluat și pentru a salva vietățile apei.

Regulile jocului: fiecare copil va îndeplini acțiunea care îi revine în rolul pe care îl va primi. La semnalul educatoarei, fiecare copil va acționa corespunzător. Jocul se va încheia când natura revine la viață și totul este curat.

Material didactic: ecusoane cu peștișori, cu deșeuri (gunoaie, sticle, detergenți, amabalaje) și cu supereroi.

Elemente de joc: material de lucru, aplauze, aprecieri verbale.

Organizarea și desfășurarea jocului:

Se va delimita curtea grădiniței corespunzător: râul cu apă poluată. Copiii peștișori vor înota în râu. La un moment dat, poluanții vor intra în apă, iar peștișorii încep să devină agitați și să tușească, ghemuidu-se la pământ. Își vor face apariția 3-4 supereroi care încep să curețe apa râului. Peștișorii își vor reveni și vor începe să înoate prin apa curată. Jocul se va repeat, cu schimbarea rolurilor, până când fiecare copil va fi și peștișor, și poluant și supererou.

Jocul propus se va încheia cu aplauze și aprecieri individuale și colective asupra comportamentului copiilor și asupra acțiunilor îndeplinite.

Bibliografie

1. Academia Română (2009). *Dicţionarul explicativ al limbii române.* București: Editura Universul Enciclopedic Gold.
2. Albulescu, I., Catalano, H. (2019). *Didactica jocurilor*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
3. Albulescu, I., Catalano, H. (2019). *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*. București: Editura D.P.H.
4. Andrasciuc, V., (2020). *Modalităţi de dezvoltare a socializării copilului preşcolar*. în Revista Învățământ superior: tradiții, valori, perspective, Volumul 2.
5. Anghelache, V. (2017). *Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
6. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ.* Iași: Editura Polirom.
7. Cemortan, S. (2015). *Dimensiuni psihopedagogice ale socializării copiilor de vârstă timpurie.* Chișinău: Institutul de Științe ale Educației.
8. Chifan, M., C. *Jocul- activitatea fundamentală a procesului instructiv-educativ.* în Revista Concursurile Comper.
9. Coman, L. *Socializarea preșcolarilor prin intermediul activităților din grădiniță.* în Revista Univers Pedagogic, Nr.3 (55)/ 2017
10. Cristea, S. (1998). *Dicționar de termeni pedagogici.* București: Editura Didactică și Pedagogică.
11. Elkonim, D., B. (1980) *Psihologia jocului.* București: Editura Didactică și Pedagogică.
12. Gamarța, M. (2020). *Managementul socializării copiilor în grădiniță.* Institutul Bibliometric Național.
13. Golu, F. (2009). *Joc și învățare la copilul preșcolar. Ghid pentru educatori, părinți și psihologi.* București: Editura Didactică și Pedagogică.

14. Grey, P. (2013). *Liber să înveți.* București: Editura Trei.
15. Huizinga, J. (1977). *Homo ludens* (trad.). București: Editura Univers.
16. Iosifescu, V. *Fundamentele pedagogiei- suport de curs*.
17. Kelemen, G. (2014). *Sinteze de pedagogie preșcolară.* Vrsac: Editura ”Mihailo Palov”.
18. Lăcătușu, V. *The game in psychopedagogical literature.* în Revista Supplement Annals of the ”Constantin Brâncuși”, Nr.4/ 2015.
19. Niculescu, M., N. (2007). *Pedagogia preșcolară și a școlarității mici. Suport de curs.* IDD, Brașov.
20. Petcu, M. (2021). *Educația timpurie- un pas spre socializare și formarea autonomiei personale.* Institutul Bibliometric Național.
21. Popescu, I., N. (2017). *Jocul- modalitate de relaționare și socializare în grupul de preșcolari.* în Revista CJRAE, Râmnicu Vâlcea.
22. Schaub, H., Zenke, K., G. (2001). *Dicționar de pedagogie.* Iași: Editura Polirom.
23. Stan, L. (2014). *Pedagogia preșcolarității și școlarității mici.* Iași: Editura Polirom.
24. Șchiopu, U., Verza, E. (1976). *Psihologia jocului.* București: Editura Didactică și Pedagogică.
25. Șchiopu, U., Verza, E. (1997). *Psihologia vârstelor- ciclurile vieții*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
26. Tomșa, G., Oprescu, N. (2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare.* București: Editura V&I Integral.
27. Verza, E., Verza, F., E. (2000). *Psihologia vârstelor.* București: Editura Pro Humanitate.

Webografie

1. Amarie, Magda. (2017). Preluat de pe https://www.scribd.com/presentation/340972826/Functiile-Socializarii-pptx -accesat la data de 28.12.2022.
2. Subotnicu, Sorina. Preluat de pe https://zdocs.ro/doc/teorii-ale-jocului-mpvyd33wwjp3 - accesat la data de 28.12.2022